

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประกาศกระทรวงการคลัง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรอง

ของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจึงกำหนดหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑ ในประกาศฉบับนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑.๑ สินทรัพย์ที่เสียหาย หมายถึง สินทรัพย์จัดชั้นสูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑.๒ สินทรัพย์ที่อาจเสียหาย หมายถึง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย

(๓) สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๔) สินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษหรือสินทรัพย์จัดชั้นควรระวังเป็นพิเศษ

พิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๕) สินทรัพย์จัดชั้นปกติ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑.๓ เงินสำรอง หมายถึง เงินสำรองที่กันไว้เป็นค่าเผื่อหนี้สูญหรือหนี้สงสัยจะสูญ

ค่าเผื่อการลดราคา ค่าเผื่อการด้อยค่า ค่าเผื่อการปรับมูลค่า สำหรับสินทรัพย์ที่อาจเสียหาย รวมถึงสินทรัพย์และภาระผูกพันอื่นที่ไม่เสียหาย ทั้งนี้ ธนาคารจะต้องกันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นแต่ละประเภทตามอัตราและหลักเกณฑ์ที่ระบุในประกาศฉบับนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๒ สินทรัพย์จัดชั้นสูญดังต่อไปนี้ให้ตัดออกจากบัญชี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ สิทธิเรียกร้องซึ่งได้ปฏิบัติการโดยสมควรเพื่อให้ได้รับชำระหนี้แต่ไม่มีทางที่

สำนักงาน

จะได้รับชำระหนี้แล้ว โดยให้พิจารณาตามเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) ลูกหนี้ถึงแก่ความตาย เป็นคนสาบสูญ หรือมีหลักฐานว่าหายสาบสูญ

ไปและไม่มีทรัพย์สินใด ๆ จะชำระหนี้ได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) ลูกหนี้เลิกกิจการ และมีหนี้ของเจ้าหนี้รายอื่นมีบริมสิทธิเหนือ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ทรัพย์สินทั้งหมดของลูกหนี้อยู่ในลำดับก่อนเป็นจำนวนมากกว่าทรัพย์สินของลูกหนี้

(๓) ธนาคารได้ฟ้องลูกหนี้หรือได้ยื่นคำขอเจียยทรัพย์สินในคดีที่ลูกหนี้ถูก

เจ้าหนี้รายอื่นฟ้อง และในกรณีนั้น ๆ ได้มีคำสั่งบังคับหรือคำสั่งของศาลแล้ว แต่ลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินใด ๆ จะชำระหนี้ได้

สำนักงาน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๔) ธนาคารได้ฟ้องลูกหนี้ในคดีล้มละลายหรือได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ใน

คดีที่ลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้องในคดีล้มละลาย และในกรณีนั้น ๆ ได้มีการประนอมหนี้กับ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ลูกหนี้โดยศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยกับการประนอมหนี้ นั้น หรือลูกหนี้ถูกศาลพิพากษาให้เป็น
บุคคลล้มละลายและได้มีการแบ่งทรัพย์สินของลูกหนี้ครั้งแรกแล้ว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๒.๒ สิทธิเรียกร้องซึ่งตามพฤติการณ์ไม่อาจเรียกให้ชำระหนี้ได้

๒.๓ สิทธิทรัพย์สินซึ่งชำรุด เสียหาย หรือหมดราคา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๒.๔ ส่วนสูญเสียที่เกิดจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่

คณะกรรมการกำหนด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ข้อ ๓ สิทธิพียงจัดชั้นสงสัยจะสูญตามเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้กันเงิน
สำรองในอัตราร้อยละ ๑๐๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๓.๑ ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินหรือผลกำไรเป็นระยะเวลารวมกันเกินกว่า ๑๒
เดือนนับแต่วันถึงกำหนดชำระ ไม่ว่าจะเป็นไปตามเงื่อนไขหรือเงื่อนไขตามสัญญา หรือวันที่
ธนาคารทวงถามหรือเรียกให้ชำระคืน แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน ยกเว้นลูกหนี้ที่จัดชั้นสูญแล้ว
สำหรับกรณีลูกหนี้วงเงินเบิกถอนเงินสด ให้จัดชั้นตามข้อ ๓.๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๓.๒ ลูกหนี้วงเงินเบิกถอนเงินสดที่ไม่มีวงเงิน หรือถูกยกเลิกวงเงิน หรือมีวงเงิน
ตามสัญญาแต่ยอดหนี้เกินวงเงิน หรือครบกำหนดสัญญาแล้ว และไม่มีเม็ดเงินนำเข้าบัญชีเพื่อ
ชำระต้นเงินหรือผลกำไรเกินกว่า ๑๒ เดือน นับแต่วันที่ถูกลบเลิกวงเงิน หรือวันที่ยอดหนี้ เกิน
วงเงินหรือวันที่ครบกำหนดสัญญาแล้วแต่วันใดจะถึงก่อน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๓.๓ อสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาจากการชำระหนี้ หรือซื้อจากการขายทอดตลาด
เฉพาะส่วนที่เป็นผลต่างของราคาตามบัญชีที่สูงกว่ามูลค่าที่ได้จากการประเมินราคาหรือตีราคาไว้
ไม่เกิน ๑๒ เดือน โดยมูลค่าที่กล่าวให้หักด้วยประมาณการค่าใช้จ่ายในการขายก่อนนำไป
เปรียบเทียบกับราคาตามบัญชี แต่หากธนาคารได้ทำการประเมินราคาหรือตีราคาไว้เกินกว่า ๑๒
เดือน ให้นำมูลค่าที่ได้จากการประเมินราคาหรือตีราคามาใช้ได้เพียงร้อยละ ๕๐ ทั้งนี้ ในการ
ประเมินราคาหรือตีราคาอสังหาริมทรัพย์ที่กล่าว ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่า
หลักประกันของธนาคารที่คณะกรรมการกำหนด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๓.๔ สิทธิพียงอื่นเฉพาะส่วนที่เป็นผลต่างของราคาตามบัญชีที่สูงกว่ามูลค่า
ยุติธรรมหรือมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ทั้งนี้ ธนาคารต้องกำหนดมูลค่ายุติธรรมหรือมูลค่าที่คาด
ว่าจะได้รับคืนตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี

๓.๕ สิทธิพียงหรือสิทธิเรียกร้องที่คาดว่าจะเรียกคืนไม่ได้ทั้งจำนวน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๓.๖ ส่วนสูญเสียที่เกิดจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่

คณะกรรมการกำหนด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๓.๗ มีเหตุประการอื่นที่แสดงว่าสิทธิพียงหรือสิทธิเรียกร้องนั้นจะเรียกคืนไม่ได้
ทั้งจำนวนตามที่รัฐมนตรีสั่ง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ข้อ ๔ สิทธิพียงจัดชั้นสงสัยจะสูญตามเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้กันเงินสำรอง
ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๔.๑ ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินหรือผลกำไรเป็นระยะเวลารวมกันเกินกว่า ๖ เดือน นับแต่วันถึงกำหนดชำระ ไม่ว่าจะ เป็นไปตามเงื่อนไขหรือเงื่อนไขตามสัญญา หรือวันที่ธนาคาร ทวงถามหรือเรียกให้ชำระคืน แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน ยกเว้นลูกหนี้ที่จัดชั้นสูญหรือสงสัยจะสูญ แล้ว สำหรับกรณีลูกหนี้วงเงินเบิกถอนเงินสดให้จัดชั้นตามข้อ ๔.๒

๔.๒ ลูกหนี้วงเงินเบิกถอนเงินสดที่ไม่มีวงเงิน หรือถูกยกเลิกวงเงิน หรือมีวงเงิน ตามสัญญาแต่ยอดหนี้เกินวงเงิน หรือครบกำหนดสัญญาแล้ว และไม่มีเม็ดเงินนำเข้าบัญชีเพื่อ ชำระต้นเงินหรือผลกำไรเกินกว่า ๖ เดือน นับแต่วันที่ถูกยกเลิกวงเงิน หรือวันที่ยอดหนี้เกินวงเงิน หรือวันที่ครบกำหนดสัญญาแล้วแต่วันใดจะถึงก่อน

๔.๓ ลูกหนี้ที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว

๔.๔ ลูกหนี้ที่หยุดดำเนินกิจการหรือเลิกกิจการ หรือกิจการของลูกหนี้อยู่ระหว่าง การชำระบัญชี

๔.๕ ลูกหนี้ที่ประวิงการชำระหนี้ หรือกระทำการใด ๆ เพื่อมิให้เจ้าหนี้ได้รับชำระ หนี้ เช่น ออกไปเสียนอกราชอาณาจักร หรือย้ายถ่ายเทพทรัพย์สิน

๔.๖ ลูกหนี้ที่ธนาคารติดต่อไม่ได้ หรือตามตัวลูกหนี้ไม่พบ หรือลูกหนี้ไปเสียจาก ภูมิสำเนาที่ปรากฏตามสัญญาโดยไม่แจ้งให้ธนาคารทราบ

๔.๗ ลูกหนี้ที่ไม่ปรากฏธุรกิจแน่ชัด หรือไม่ได้ประกอบธุรกิจจริงจัง หรือนำเงิน ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์

๔.๘ ธนาคารได้ยื่นคำขอเจี่ยทรัพย์ในคดีที่ลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้อง

๔.๙ สินทรัพย์หรือสิทธิเรียกร้องที่คาดว่าจะเรียกให้ชำระคืนไม่ได้ครบถ้วน

๔.๑๐ มีเหตุประการอื่นที่แสดงว่าสินทรัพย์หรือสิทธิเรียกร้องนั้นคาดว่าจะเรียก คืนไม่ได้ครบถ้วนตามที่รัฐมนตรีสั่ง

ข้อ ๕ สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐานตามเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้กัน เงินสำรองในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐

๕.๑ ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินหรือผลกำไรเป็นระยะเวลารวมกันเกินกว่า ๓ เดือน นับแต่วันถึงกำหนดชำระ ไม่ว่าจะ เป็นไปตามเงื่อนไขหรือเงื่อนไขตามสัญญา หรือวันที่ธนาคาร ทวงถามหรือเรียกให้ชำระคืน แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน ยกเว้นลูกหนี้ที่จัดชั้นสูญ สงสัยจะสูญ หรือ สงสัยแล้ว สำหรับกรณีลูกหนี้วงเงินเบิกถอนเงินสด ให้จัดชั้นตามข้อ ๕.๒

๕.๒ ลูกหนี้วงเงินเบิกถอนเงินสดที่ไม่มีวงเงิน หรือถูกยกเลิกวงเงิน หรือมีวงเงิน ตามสัญญาแต่ยอดหนี้เกินวงเงิน หรือครบกำหนดสัญญาแล้ว และไม่มีเม็ดเงินนำเข้าบัญชีเพื่อ ชำระต้นเงินหรือผลกำไรเกินกว่า ๓ เดือน นับแต่วันที่ถูกยกเลิกวงเงิน หรือวันที่ยอดหนี้เกินวงเงิน หรือวันที่ครบกำหนดสัญญา แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน

๕.๓ มีเหตุประการอื่นที่แสดงว่าสินทรัพย์หรือสิทธิเรียกร้องนั้นมีปัญหาในการ เรียกให้ชำระคืน หรือไม่ก่อให้เกิดรายได้ตามปกติตามที่รัฐมนตรีสั่ง

ข้อ ๖ สินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษหรือสินทรัพย์จัดชั้นควรระวังเป็นพิเศษตามเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้กันเงินสำรองในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒

๖.๑ ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินหรือผลกำไรเป็นระยะเวลาารวมกันเกินกว่า ๑ เดือน นับแต่วันถึงกำหนดชำระ ไม่ว่าจะเป็นไปตามเงื่อนไขหรือเงื่อนไขตามสัญญา หรือวันที่ธนาคารทวงถามหรือเรียกให้ชำระคืน แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน ยกเว้นลูกหนี้ที่จัดชั้นสูญ สงสัยจะสูญ สงสัยหรือต่ำกว่ามาตรฐาน สำหรับกรณีลูกหนี้วงเงินเบิกถอนเงินให้จัดชั้นตามข้อ ๖.๒

๖.๒ ลูกหนี้วงเงินเบิกถอนเงินสดที่ไม่มีวงเงิน หรือถูกยกเลิกวงเงิน หรือมีวงเงินตามสัญญาแต่ยอดหนี้เกินวงเงิน หรือครบกำหนดสัญญาแล้ว และไม่มีเม็ดเงินนำเข้าบัญชีเพื่อชำระต้นเงินหรือผลกำไรเกินกว่า ๑ เดือน นับแต่วันที่ถูกละเลิกวงเงิน หรือวันที่ยอดหนี้เกินวงเงิน หรือวันที่ครบกำหนดสัญญาแล้วแต่วันใดจะถึงก่อน

ข้อ ๗ สินทรัพย์จัดชั้นปกติตามเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้กันเงินสำรองในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑

๗.๑ ลูกหนี้ที่ไม่ผิดนัดชำระ สำหรับกรณีลูกหนี้วงเงินเบิกถอนเงินสดให้จัดชั้นตามข้อ ๗.๒

๗.๒ ลูกหนี้วงเงินเบิกถอนเงินสดที่ยังใช้ไม่เต็มวงเงิน และยังไม่ถูกละเลิกวงเงิน หรือสัญญายังไม่ครบกำหนด หรือลูกหนี้วงเงินเบิกถอนเงินสดที่ค้างชำระผลกำไรไม่เกิน ๑ เดือน

๗.๓ ลูกหนี้อื่นที่ไม่เข้าข่ายเป็นลูกหนี้จัดชั้นสูญ สงสัยจะสูญ สงสัย ต่ำกว่ามาตรฐานหรือกล่าวถึงเป็นพิเศษ (หรือควรระวังเป็นพิเศษ)

๗.๔ ลูกหนี้ที่มีหนังสือยืนยันการตรวจรับงานจากหน่วยงานราชการตามระเบียบของหน่วยราชการนั้นที่มีระยะเวลาไม่เกิน ๖ เดือน นับแต่วันตรวจรับงาน เงินให้สินเชื่อส่วนที่มีหนังสือยืนยันนั้นให้ถือเป็นสินทรัพย์จัดชั้นปกติ

ข้อ ๘ ให้ธนาคารจัดชั้นเงินให้สินเชื่อโดยพิจารณาเป็นรายบัญชี โดยธนาคารต้องคำนึงถึงความเกี่ยวเนื่องของกระแสเงินสดรับของแต่ละบัญชีด้วย ซึ่งหากกระแสเงินสดของลูกหนี้หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้มีความเกี่ยวเนื่องกัน ก็อาจต้องจัดชั้นไว้ด้วย

ข้อ ๙ ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารที่คณะกรรมการกำหนด ให้ธนาคารถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

๙.๑ ตัดส่วนสูญเสียออกจากบัญชี หรือกันเงินสำรอง ดังต่อไปนี้
(๑) ในกรณีที่ธนาคารยินยอมลดต้นเงินหรือผลกำไรที่ค้างชำระก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้แก่ลูกหนี้ หรือรับชำระหนี้โดยการรับโอนสินทรัพย์ ตราสารการเงินหรือรับทุนของลูกหนี้ที่เกิดจากการแปลงหนี้เป็นทุน ให้ธนาคารตัดจำหน่ายบัญชีลูกหนี้และบันทึกส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้น พร้อมกับโอนกลับรายการเงินสำรองส่วนเกินที่เกินไว้เฉพาะสำหรับลูกหนี้รายนั้นทั้งจำนวนได้

(๒) ในกรณีที่ธนาคารยินยอมผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้โดยไม่มีการลดต้นเงินและผลกำไรที่ค้างชำระก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ซึ่งมีผลทำให้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหนี้ที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ได้คำนวณตามวิธีการที่กำหนดไว้ตามหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารที่คณะกรรมการกำหนดต่ำกว่าราคา ตามบัญชีเดิรวมผลกำไรที่ค้างรับที่บันทึกในบัญชีของลูกหนี้ก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ให้ธนาคารบันทึกเงินสำรองสำหรับส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้นดังกล่าวทั้งจำนวน ทั้งนี้ ธนาคารสามารถโอนกลับรายการเงินสำรองที่กันไว้แล้วเดิมก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้รายนั้นได้เฉพาะจำนวนที่กันไว้แล้วสูงกว่าจำนวนส่วนสูญเสียที่ต้องกัน และหากเงินสำรอง ที่กันไว้แล้วต่ำกว่าจำนวนส่วนสูญเสียที่ต้องกันก็ให้กันเงินสำรองเพิ่มขึ้นให้ครบจำนวน ส่วนสูญเสียที่ต้องกันดังกล่าว

(๓) ในกรณีที่ธนาคารยินยอมลดต้นเงินหรือผลกำไรที่ค้างชำระก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้แก่ลูกหนี้ หรือรับชำระหนี้บางส่วนโดยการรับโอนสินทรัพย์ ตราสารการเงินหรือเงินทุนของลูกหนี้ที่เกิดจากการแปลงหนี้เป็นทุน และผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้ในส่วนที่เหลือให้แก่ลูกหนี้ ให้ธนาคารปฏิบัติตาม (๑) สำหรับกรณีการลดต้นเงินหรือผลกำไรหรือการรับชำระหนี้ดังกล่าว และปฏิบัติตาม (๒) ในส่วนการผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้

๙.๒ ในระหว่างติดตามผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ซึ่งลูกหนี้ต้องชำระเงินตามสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่ติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๓ เดือน หรือ ๓ งวดการชำระเงิน แล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ลูกหนี้ที่ถูกจัดชั้นเป็นสงสัยจะสูญเสีย หรือสงสัยให้จัดชั้นเป็นต่ำกว่ามาตรฐาน

(๒) ลูกหนี้ที่ถูกจัดชั้นเป็นต่ำกว่ามาตรฐาน หรือกล่าวถึงเป็นพิเศษ (หรือควรระวังเป็นพิเศษ) ให้คงจัดชั้นเช่นเดิม

ทั้งนี้ ธนาคารจะต้องกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้ตามสถานการณ์จัดชั้นหลังการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ หากเงินสำรองตามข้อ ๙.๒ นี้มีจำนวนสูงกว่าเงินสำรอง สำหรับส่วนสูญเสียจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามข้อ ๙.๑ (๒) และ (๓)

เมื่อลูกหนี้สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ โดยชำระเงินตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่ติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๓ เดือน หรือ ๓ งวด การชำระเงินแล้วให้ถือเป็นลูกหนี้จัดชั้นปกติ

ในกรณีที่ลูกหนี้ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขการชำระหนี้ใหม่ ให้นำระยะเวลาการค้างชำระรวมกับระยะเวลาการค้างชำระก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ แล้วพิจารณาจัดชั้นตามหลักเกณฑ์การจัดชั้นเพื่อการกันเงินสำรองตามเกณฑ์ในประกาศ ฉบับนี้ต่อไป

๙.๓ สำหรับลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารที่คณะกรรมการกำหนด และเข้าเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้ธนาคาร จัดชั้นลูกหนี้ดังกล่าวเป็นชั้นปกติได้ทันทีโดยไม่ต้องรอติดตามผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๑) ลูกหนี้ที่สามารถชำระผลกำไรได้ไม่ต่ำกว่าอัตรากำไรมาตรฐาน (Standard profit rate - SPR) โดยไม่มีช่วงปลอดการชำระผลกำไร แต่อาจมีช่วงปลอดชำระเงินต้นได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๒) ลูกหนี้ที่มีส่วนสูญเสียจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ ของยอดหนี้ตามบัญชีก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ซึ่งได้มีการตัดออกจากบัญชีแล้ว หรือได้มีการกันเงินสำรองในอัตราดังกล่าวครบถ้วนแล้ว โดยหนี้ส่วนที่เหลือได้มีการวิเคราะห์ฐานะและกิจการของลูกหนี้ ตลอดจนกระแสเงินสดอย่างมีหลักเกณฑ์ สมเหตุสมผล และมีหลักฐานประกอบจนเชื่อได้แน่นอนว่า ลูกหนี้สามารถปฏิบัติตามสัญญาการปรับปรุง โครงสร้างหนี้ได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๓) ลูกหนี้ในลักษณะการให้สินเชื่อร่วมกับสถาบันการเงินอื่น (Financing Syndication) หรือมีเจ้าหนี้หลายราย ซึ่งบรรดาเจ้าหนี้ได้ตกลงปรับปรุงโครงสร้างหนี้ร่วมกันได้และสามารถแสดงหลักฐานการวิเคราะห์ฐานะและกิจการของลูกหนี้ ตลอดจนกระแสเงินสด อย่างมีหลักเกณฑ์ สมเหตุสมผล และมีความเป็นไปได้แน่นอนที่ลูกหนี้จะปฏิบัติตามสัญญา การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๔) กรณีที่ธนาคารได้ฟ้องร้องลูกหนี้ ต่อมาได้มีการตกลงทำสัญญาประนีประนอมยอมความและศาลได้มีคำพิพากษาตามยอมแล้ว และกรณีที่ธนาคารได้ฟ้องร้องลูกหนี้ตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย และศาลได้มีคำสั่งเห็นชอบตามคำขอประนีประนอมหนี้ หรือแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้แล้ว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ข้อ ๑๐ ในการกันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นทุกประเภท เว้นแต่สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญตามข้อ ๓.๓ ข้อ ๓.๔ และข้อ ๓.๖ ให้นำมูลค่าของหลักประกันซึ่งได้ประเมินราคาตามหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกันของธนาคารตามที่คณะกรรมการกำหนดมาหักออกจากราคาตามบัญชีของลูกหนี้ก่อนการกันเงินสำรอง โดยธนาคารสามารถเลือกที่จะนำหลักประกันมาหักออกจากบัญชีใดของลูกหนี้ก่อนก็ได้ ทั้งนี้ มูลค่าของหลักประกันที่นำมาหักได้จะต้องไม่สูงเกินกว่าวงเงินที่ระบุในสัญญาจำนอง สัญญาจำนอง สัญญาค้ำประกัน หรือสัญญาหลักประกันอื่นแล้วแต่กรณีและประเภทหลักประกัน มูลค่าที่จะนำมาหักได้ รวมทั้งความถี่ในการประเมินราคาหลักประกันแต่ละประเภทให้เป็นไปตามตารางสรุปประเภทของหลักประกันและมูลค่าของหลักประกันที่สามารถนำมาหักออกจากราคาตามบัญชีของลูกหนี้ก่อนการกันเงินสำรองตามที่คณะกรรมการกำหนด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำหรับสินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษหรือสินทรัพย์จัดชั้นควรระวังเป็นพิเศษตามข้อ ๖ และสินทรัพย์จัดชั้นปกติตามข้อ ๗ ธนาคารจะนำมูลค่าของหลักประกันมาหักออกจากราคาตามบัญชีของลูกหนี้ก่อนการกันเงินสำรองหรือไม่ก็ได้ ในกรณีที่ธนาคารเลือกที่จะนำมูลค่าหลักประกันมาหักออกจากราคาตามบัญชีของลูกหนี้ก่อนการกันเงินสำรอง มูลค่าของหลักประกันที่จะนำมาหักได้ให้เป็นไปตามตารางสรุปประเภทของหลักประกันและมูลค่าของหลักประกันที่สามารถนำมาหักออกจากราคาตามบัญชีของลูกหนี้ก่อนการกันเงินสำรองดังกล่าวข้างต้น

ข้อ ๑๑ ในการกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้ให้เข้าชื่อ และลูกหนี้ให้เข้าแบบลิสซึ่งให้ธนาคารคำนวณจากยอดลูกหนี้ตามจำนวนเงินให้เข้าชื่อ หรือให้เข้าแบบลิสซึ่งคงค้างซึ่งเป็นยอดสุทธิที่หักยอดคงเหลือจากผลกำไรเข้าชื่อรอการตัดบัญชี หรือรายได้ทางการเงินรอการรับรู้ ออกแล้ว

ทั้งนี้ กรณีที่เป็นการให้เข้าชื่อและการให้เข้าแบบลิสซึ่ง ในกรณียานพาหนะ และเครื่องจักรธนาคารสามารถนำมูลค่าของยานพาหนะและเครื่องจักรตามที่กำหนดในข้อ ๑๐ มาหักออกจากยอดลูกหนี้ตามวรรคหนึ่งก่อนการกันเงินสำรองได้

ข้อ ๑๒ การกันเงินสำรองสำหรับรายการภาระผูกพัน (รายการนอกงบดุล)

๑๒.๑ รายการนอกงบดุลที่ต้องกันเงินสำรอง

ธนาคารต้องกันเงินสำรองสำหรับภาระผูกพันที่เป็นรายการนอกงบดุลที่เข้าเงื่อนไขทุกข้อ ดังต่อไปนี้

(๑) ภาระผูกพันที่เป็นรายการนอกงบดุลของลูกหนี้ที่ถูกจัดชั้นเป็นสินทรัพย์จัดชั้นสูญ สงสัยจะสูญ สงสัย และต่ำกว่ามาตรฐาน ตามข้อ ๒ ข้อ ๓ ข้อ ๔ และข้อ ๕

(๒) ภาระผูกพันที่เป็นรายการนอกงบดุลที่พึงรับรู้ประมาณการหนี้สินเป็นหนี้สินในงบดุลตามข้อ ๑๔ ของมาตรฐานการบัญชีของประเทศไทย ฉบับที่ ๕๓ เมื่อเข้าเงื่อนไขทุกข้อต่อไปนี้

(๒.๑) มีภาระผูกพันในปัจจุบันซึ่งเกิดจากเหตุการณ์ในอดีตไม่ว่าภาระผูกพันนั้นจะเป็นภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุমান

(๒.๒) มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ธนาคารจะสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจต่อกิจการเพื่อจ่ายชำระภาระผูกพันดังกล่าว และ

(๒.๓) สามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันได้อย่างน่าเชื่อถือ

(๓) ภาระผูกพันที่เป็นรายการนอกงบดุลที่มีความเสี่ยงด้านเครดิตในระดับสูง เช่น การค้าประกันการกู้ยืม การอาวัล หรือภาระผูกพันที่ธนาคารไม่สามารถยกเลิกได้ ซึ่งกำหนดค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor) ในการคำนวณเงินกองทุนที่ต้องดำรงเท่ากับ ๑ ตามประกาศกระทรวงการคลังว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักความเสี่ยงของสินทรัพย์ และค่าแปลงสภาพของภาระผูกพันของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

๑๒.๒ อัตราส่วนในการกันเงินสำรอง

ธนาคารต้องกันเงินสำรองสำหรับภาระผูกพันที่เป็นรายการนอกงบดุลที่เข้าเงื่อนไขตามข้อ ๑๒.๑ ในอัตราเดียวกันกับอัตรากันเงินสำรองของลูกหนี้รายเดียวกันที่ปรากฏในงบดุล

ในกรณีที่ลูกหนี้รายดังกล่าวมีหนี้หลายประเภทและหนี้แต่ละประเภทมีอัตราการกันเงินสำรองแตกต่างกัน ให้ธนาคารกันเงินสำรองสำหรับภาระผูกพันที่เป็นรายการนอกงบดุลโดยใช้อัตราเดียวกันกับอัตรากันเงินสำรองสูงสุดของลูกหนี้รายนั้น เว้นแต่ธนาคารสามารถแบ่งแยกที่มาของการชำระเงินของรายการผูกพันนั้นได้ว่าเกี่ยวข้องกับหนี้บัญชีใดของลูกหนี้ ก็ให้

สามารถกันเงินสำรองสำหรับภาระผูกพันในอัตราเดียวกันกับอัตรากันเงินสำรองของหนี้บัญชีนั้นได้

ข้อ ๑๓ ในการคำนวณเงินกันสำรองสำหรับลูกหนี้ที่ธนาคารมีสัญญาจะซื้อจะขายให้กับบุคคลภายนอก ให้ธนาคารคำนวณการกันสำรองโดยให้นำมูลค่าตามราคาซื้อขายมาหักออกจากราคาตามบัญชีของลูกหนี้ก่อนการกันเงินสำรองได้ โดยมีเงื่อนไข ดังนี้

๑๓.๑ ต้องมีหนังสือคำประกันการซื้อจากสถาบันการเงินอื่น หรือผู้ซื้อได้มีการวางเงินเป็นประกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ ของราคาซื้อขาย

๑๓.๒ ต้องดำเนินการซื้อขายไปแล้วเสร็จภายใน ๑ ปีนับจากวันทำสัญญาจะซื้อจะขาย

ข้อ ๑๔ ในระหว่างเวลาที่ธนาคารยังไม่ได้ตัดสินทรัพย์ที่ไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ออกจากบัญชีหรือยังกันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ครบจำนวน ธนาคารจะจ่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทนอื่นใดแก่ผู้ถือหุ้นมิได้

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ธนาคารประสงค์จะจัดชั้นสินทรัพย์หรือสิทธิเรียกร้องและกันเงินสำรองโดยใช้เกณฑ์ที่เข้มงวดกว่าข้อกำหนดตามประกาศฉบับนี้ ให้ธนาคารสามารถกระทำได้ ทั้งนี้ ในกรณีที่ธนาคารมีความประสงค์จะตัดลูกหนี้ออกจากบัญชี เนื่องจากเห็นว่าไม่สามารถที่จะเรียกชำระหนี้คืนได้ เช่น ได้ดำเนินคดีทางกฎหมายแล้ว ลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินที่จะชำระหนี้ได้หรือไม่มีบุคคลค้ำประกัน หรือหลักประกันไม่มีค่าแล้ว ธนาคารสามารถดำเนินการได้ รวมถึงกรณีการตัดลูกหนี้ออกจากบัญชี สามารถตัดบัญชีใดบัญชีหนึ่งออกก็ได้และเพื่อประโยชน์ในการควบคุมและเพื่อป้องกันการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ธนาคารควรดำเนินการดังต่อไปนี้

๑๕.๑ กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ หรือแนวปฏิบัติในการตัดลูกหนี้ออกจากบัญชี และการควบคุมภายในให้ชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้

๑๕.๒ การตัดลูกหนี้ออกจากบัญชีจะต้องไม่เป็นการเอื้อประโยชน์แก่กรรมการผู้บริหารระดับสูง ผู้ถือหุ้นของธนาคาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือกิจการที่บุคคลดังกล่าวมีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๖ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๓๙ รัฐมนตรีจะกำหนดหลักเกณฑ์การกันเงินสำรองเพื่อรองรับการปฏิบัติตามมาตรฐานบัญชีดังกล่าวต่อไป

ข้อ ๑๗^๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๗/ตอนพิเศษ ๘๔ ง/หน้า ๑๐/๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คลังงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ปริยานุช/ผู้จัดทำ

១៦ កិរិយាគម ២៥៥៣

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

บันทึกนักรักร/ตรวจ

១៦ កិរិយាគម ២៥៥៣